

Positieflijst

In Nederland worden verschillende diersoorten als huisdier gehouden. Waar veel mensen een hond of een kat hebben, worden ook exotischer en niet-gedomesticeerde diersoorten zoals prairiehonden en servals gehouden. En niet alleen zoogdieren, maar ook reptielen, amfibieën en vogels worden vaak als huisdier gehouden.

Niet alle dieren geschikt als huisdier

Niet alle dieren zijn geschikt als huisdier. Sommige dieren zijn te gevaarlijk. Er zijn dieren met zulke specifieke behoeften, die vrijwel altijd in het gedrang komen als zij als huisdier in gevangenschap worden gehouden, met alle gevolgen voor het dierenwelzijn en de diergezondheid van dien. Enkele dieren zijn meesters in het uitbreken en leveren een gevaar voor de mens op als ze ontsnappen (zoals de serval in het voorbeeld hieronder). Weer andere dieren dragen gemakkelijk ziekten over op mensen (zoönosen) en vormen daarmee een gevaar voor de volksgezondheid (ongeveer 75% van de opkomende infectieuze aandoeningen bij de mens heeft een dierlijke oorsprong).

Een voorbeeld: de ontsnapte exoot

Een serval als huisdier. Een middelgrote wilde katachtige met een schofthoogte van 54-62 cm die wel 15 kilogram kan wegen. Het is niet bepaald de meest voor de hand liggende diersoort als je een huisdier wilt. Toch zijn er mensen die een serval in huis hebben. Servals zijn wilde katten en enorm sterk. Ze kunnen levensgevaarlijk zijn als ze zich bedreigd voelen.

Als ze ontsnappen¹, is de impact daarvan groot en zijn de kosten voor de maatschappij (inzet politie, brandweer e.d.).

Naast de serval in dit voorbeeld kunnen diersoorten als slangen, sugargliders, Afrikaanse witbuikegels en papegaaien die als hobby- of huisdier worden gehouden, vergelijkbare uitdagingen opleveren op het gebied van diergezondheid, dierenwelzijn, volksgezondheid en veiligheid.

Positieflijst als oplossing?

Zoals uit het voorgaande blijkt, is het houden van bepaalde diersoorten niet zonder risico's of nadelen voor mens, dier en omgeving. De KNMvD is van mening dat dergelijke diersoorten dan ook niet als huisdier gehouden mogen worden in Nederland.

Daarom moet de positieflijst er komen. Een lijst met diersoorten die wetenschappelijk beoordeeld zijn als geschikt om door een ieder gehouden te worden. Daarbij moet niet alleen gekeken worden naar de veiligheid voor mens en dier, de dier- en volksgezondheid, maar zeker ook naar dierenwelzijn. Voor diersoorten waar een gedegen wetenschappelijke beoordeling niet mogelijk is vanwege het ontbreken van voldoende en juiste literatuur, dient het voorzorgsprincipe aangehouden te worden. Deze diersoorten dienen dan beoordeeld te worden als niet geschikt om te houden.

---

¹ In Nederland worden meerdere servals als huisdier gehouden. Ontsnappingen komen regelmatig voor, zo ook in juni van 2020, waarbij een serval ontsnapte vanuit een achtertuin in Zoetermeer en in een aangrenzende tuin een konijn (Duitse reus, één van de grootste konijnenrassen) doodbeet en de eigenaar van het konijn aanviel.

Houderijvoorschriften

Hoewel de positieflijst ervoor zorgt dat veel exotische en niet-gedomesticeerde diersoorten niet meer als huisdier gehouden mogen worden, garandeert de lijst niet per definitie een goed niveau van dierenwelzijn voor de wel te houden dieren. Voor het verantwoord houden van dieren is in alle gevallen een bepaalde kennis en kunde vereist. Het ligt dan ook meer voor de hand om per diersoort te bepalen welke kennis vereist is en aan welke voorwaarden de huisvesting en verzorging moeten voldoen. Op grond daarvan kan bepaald worden of een dier geschikt is om gehouden te worden, door wie en over welke kennis, kunde en middelen die persoon moet beschikken. Dat zou, wat de KNMvD betreft, moeten leiden tot een korte positieflijst met diersoorten die geschikt zijn om zonder verdere voorwaarden door iedereen gehouden te worden. Gezien het momenteel voorliggende voorstel om diersoorten in verschillende risicoklassen in te delen, pleit de KNMvD voor ruimte op de positieflijst voor een beperkt aantal diersoorten dat alleen onder bepaalde voorwaarden gehouden zou mogen worden. De KNMvD adviseert deze lijst kort te houden mede vanwege haalbare handhaafbaarheid en controle op deze voorwaarden.

Identificatie & Registratie

Voorwaarde is dat de overheid weet welke dieren in Nederland gehouden worden en waar. Anders is het niet mogelijk om toezicht te houden en/of hand te haven op het naleven van de voorschriften uit de positieflijst. Daarom is het belangrijk om voor dieren een sluitend Identificatie & Registratie (I&R) systeem te hebben. Voor honden wordt dit systeem in Nederland op dit moment herzien en aangescherpt. Dat maakt het relatief eenvoudig om voor de dieren op de positieflijst hetzelfde systeem te gaan gebruiken. Tevens is een sluitend I&R systeem een wapen in de strijd tegen de illegale (internationale) handel in dieren, exotisch of niet.

Ook een positieflijst voor vogels, reptielen en amfibieën

Op dit moment wordt alleen een positieflijst opgesteld voor zoogdieren. In Nederland worden echter ook veel vogels, reptielen en amfibieën gehouden. Dit zijn veelal diersoorten met een zeer ingewikkelde stofwisseling en zeer specifieke behoeften wat betreft huisvesting en klimaat. Dit zorgt ervoor dat voor deze diersoorten het welzijn snel in het geding komt. Zeker omdat deze diersoorten pas zeer laat laten zien dat ze ziek zijn en het dus relatief lang duurt voordat ze de juiste hulp krijgen. Daarom moet er tevens een positieflijst opgesteld worden voor vogels, reptielen en amfibieën.

Publieksvoorlichting

Het succes van de positieflijst valt of staat bij een goede publieksvoorlichting. (Potentiële) Houders van dieren moeten weten waar ze aan toe zijn, maar de rest van de Nederlandse bevolking hoort ook goed op de hoogte te zijn van de lijst en te weten waar zij eventuele misstanden kunnen melden. Nederlandse burgers kunnen zo de overheid helpen bij de handhaving.

De KNMvD is voor de positieflijst

Kortom: de KNMvD vindt dat de positieflijst noodzakelijk is om dierenwelzijn, de algemene veiligheid en de dier- en volksgezondheid in Nederland te bevorderen. We behouden daarmee onze positie als koploper op deze onderwerpen en geven tevens de noodzakelijke invulling aan de Wet dieren. Het is daarbij belangrijk dat er ook een lijst komt voor vogels, reptielen en amfibieën. En dat er voor alle diersoorten een sluitend I&R systeem komt. Een goede publieksvoorlichting is noodzakelijk.